

Jynlar we şeýtanlar nirede ýaşaýar?

Category: Geň-taňsy wakalar, Kitapcy

написано kitapcy | 26 января, 2025

Jynlar we şeýtanlar nirede ýaşaýar? JYNLAR we ŞEÝTANLAR NIREDE ÝAŞAÝAR?

Jynlaryň öý we mesgen eden ýerleri köplenç zir-zibillik ýaly hapa ýerlerdigi, olary şular ýaly ýerde bolýandygy öňden aýdylyp gelinýär. Hezreti Pygamberimizem (s.a.w) öýlerde üýşen zibilleriň jynlaryň üýşýän ýeri boljakdygyny aýdypdyr

Yslama görä, jynlar akyl-huş, aňlama, erk-erada ukybyna eýe mahluklardyr. Şonuň üçin olara-da Hudaýa iman etmek, Onuň buýruklaryna boýun egmek we ybadat etmek parz buýrulypdyr. Bu barada Gurhanyň «Jyn» süresinde we beýleki aýatlarda, hadyslarda hem aýdylýar.¹

Şeýle-de Pygamberimiz (s.a.w) hem-de Hezreti Musa pygamber (a.s) we beýleki pygamberler bilen gabatlaşyp, olaryň hak ýola çagyryşlaryny diňläpdirler we bir bölegi imana gelip, bir bölegi-de inkär edipdir.²

• Öýlenip köpelmekleri we ömürleri

Jynlar erkek-urkaçylygy bolan we Gurhanda jynsy taraplaryna yşarat edilşi ýaly-da, edil adamlar ýaly nika ýoly bilen öýlenýän,³ adamlar ýaly köpelyän, doglup ulalýan we ölýän jandarlardyr.⁴ Ýöne olaryň ömri adamlaryňkydan has uzyn bolýar. Şu boýunça jynkaryň 1000 ýyldan 1500 ýyla çenli ýaşap bilýändigleri aýdylýar.⁵ Çünki jynlar üýtgeşik wagt ölçeginde ýaşaýarlar. Olarda wagtyň geçişi-de üýtgeşik. Şunuň bilen baglanyşyklylykda jynlaryň üsti bilen alynandygy aýdylýan habarlaryň gaýypdan alyndan däl-de, ýaşa we tejribä esaslanýan maglumatlardygy belli bolýar. Sebäp bize ýapyk bolan gaýyp älem olara-da ýapykdyr.

• Iman we küpür taýdan ýagdaýlary

Mömini, mynapygy, kapyry bolan jynlaryň kapyryna şeýtan diýilýär.³ Jynlaram edil adamlar ýaly şu dünýäde synalyp, ahyretde hasaba çekilip, jennete ýa-da dowzaha gitmeli. Adamlarda bolşy ýaly iman edip, salyh amallardyr ýagşy işleri edenler jennete girmeli, inkär edip kapyr bolanlary we imana gelip toba etmekleri-de dowzaha gitmeli hem-de jezalaryny çekmeli. Gurhanda hem munuň şeýle boljakdygy aýdylýar:

«Ant bolsun ki, jähennem üçinem birnäçe jyn we adam ýaratdyk. Olaryň kalplary bar – aňlamazlar, gözleri bar – görmezler, gulaklary bar – eşitmezler. Ine, bular haýwankar ýaly, hatda ýol taýdan has azgyndyrlar. Ine, bular gapyllaryň hut özleridir».⁷ Başga bir aýatda hem şeýle setirler bar: «Alla hemmesini bir ýere üýşüren günü, «Eý jyn jemagaty, adamlaryň birnäçesini ýoldan çykardyňyz!» diýer. Adamlardan olara eýerenler «Rebbimiz! Biz bölegimiz bir bölegimizden peýdalandyk we bize beren möhletiniň soňuna geldik» diýerler. Alla hem şeýle buýrar: «Jähennem Allanyň islegine baglylykda düýpli galjak duralgaňyzdyr». Dogrisy Rebbiň Häkimdir, Bilendir».⁸

• Jynlar ýer ýüzüniň ýaşaýjylarydyr

Ýokarda getirilen aýatdan we beýleki aýatlardan hem görnüşi ýaly, gerek bolsa kapyr jynlardan bolan şeýtanlar, gerek bolsa-da jynlar göze görünmezden adammary synlap bilýär. Sagdan-çepden, yzyndan, öňünden çolaşyp, olary was-wasa düşürip ýolda çykaryp we ýalňyş ýollara salyp bilýärler.⁹ Ýöne jynlaryňam adamlar ýaly ýer ýüzüniň ýaşaýjylary bolandygy we Gurhandyr Hadyslarda aýdylandygy üçin olaryň bardygyny inkär etmek küpür saýylýar.¹⁰

Adamlaryň olary görüp bilmezligi ýokduklaryna delil bolup bilmez. Çünki adam diňe jynlary däl, başga-da köp zady görüp bilmeýär. Adamyň görýän, bilýän, eşidýän, düşüňýän zatlary çäkli bolýar. Aýratynam, ýaradylanlaryň milliondan başini diňe görüp bilýändigimiz we agyry-yza, mähir-söýgi, ýigrenç, gorky, akyl-huş, elektrik togy, ýel-şemal... ýaly görmeýän zatlarymyzyň köpüsiniň bardygyna ynanyşymyz pikir edilende gürrüňimize has gowy düşünse bolar.

• Jynlar ýalançymy?

Gurhanda we Hadyslarda jynlaryň ýalançydygy we Hudaýa garşy ýalan-ýaşryklary toslaýandyklary aýdylýar.¹¹ Emma şeýle-de bolsa, munuň iman we takwalyk bilen dahyly bolmaly. Çünki mömine ýalan sözlemek gadagan bolşy ýaly, jynlaryň möminlerine-de şeýle ýagdaýda bolmagy talap edilýär. Şonuň üçinem ýalançylary ýa kapyr, ýa-da mynapyk jynlar bolmaly, ýa-da imany gowşak jynlara mahsus bolmaly.

Şeytan
ve
Cin
Hakkında
Merak Edilen
500
Soru

Rıza Abdullah Paşa

- Her ýurtda we her şäherde ýaşayarlar

Jynlar adamlaryň ýaşayan ýerinde ýaşayşlary ýaly ýer ýüzüniň

beýleki ýerlerinde-de ýaşap bilerler. Aziýada, Ýewropada, Amerikada, Arabystanda, Türküstanda, Russiýada we beýleki ýerlerde ýaşaýyşlary ýaly, şol ýurtlaryň şäherlerinde-de ýaşap, şol ýerlerde gezip bilýärler. Meselem, Aşgabatly, Maryly, Daşkentli, Maşatly, Töwrizli, Ankaraly, Stambully, Moskwaly, Parižli we ş.m. diýip atlandyrylyp bilner. Resulallany (s.a.w) diňlemäge gelen bir bölek jynlaryň häzirki Türkiýäniň Diýarbakir welaýatynyň töweregindäki Nusaýbinden gelendikleri aýdylypdyr.¹² Şeýle-de, Hezreti Pygambere (s.a.w) gelen başga bir jyn toparynyň Jezirelidigi¹³ we Hezreti Pygamberiň (s.a.w) Medinede bir topar jynyň musulman bolandygyny¹⁴ habar berendigi-de hadyslarsa aýdylan zatlardyr. Şol sanda Hezreti Pygamberi (s.a.w) diňlemäge gelen käbir jynlaryňam Ýemenli we şol töwerekdäki Nasibinli (ýa-da Nusaýbinli) jynlardygy-da aýdylýar.¹⁵

• Her adamyň bir jyny bolýar

Jynlaryň adamlar bilen bile ýaşaýandyklary-da öňden bäri mälim zat. Şoňa laýyklykda olaryňam adamlar ýaly guramaçylygy, harby edaralary, polisiýasy we bularyň harby çinleriniň bolmagy, her dürli yslamy we yslamy däl sosial, syýasy toparlaryň we partiýalarynyň bolmagy, adamlarda bolan aň-düşünjäniň olarda-da ýeňmegi ýa-da ýeňilmegi, öňdebaryjylygyň we yzagalaklygyň bolmagy mümkindir. Ýagny olardaky durmuş düzgüni we administratöe sistemasynyňam adamlaryňka belli bir derejede meňzeýän bolmagy mümkin. Müslimiň rowaýat eden bir hadysynda «Her adamyň perişdelerden we jynlardan bir ýoldaşynyň bardygy» habar berilýär.¹⁶ Jabire salgylanylýan başga bir hadysda pygamberimiz (s.a.w): «Ýanynda äri ýok aýallaryň ýanyna barmaň. Çünki şeýran ikiňizden biriniň damarynda gan nähili aýlanýan bolsa, şolar ýaly aýlanýandyr» diýipdir. Şonda sahabalar ondan: «Seniňemmi?» diýip sorapdyrlar. Hezreti Pygamber (s.a.w): «Hawa, meniňem, ýöne Alla şeýtana garşy maňa ýardam etdi-den ol maňa boýun boldy (ýa-da musulman boldy)» diýipdir.¹⁷ Hadysda ýaýyň içine alynan «musulman boldy» diýen söz başga many berýär. Emma hadysşynas alymlar şeýtanyň

musulman bolmagynyň mümkin däldigini aýdyp, «boýun egdi, boýun boldy» manysynda ulanmagyň has dogry boljakdygyny aýdypdyrlar.¹⁸ Bu ýerde göz önüne tutulanyň kapyr jyndygyny pikir etmek meseläni çözüär. Sebäp jynlaryň kapyryna şeýtan diýilýändigini ýokarda aýdypdyk.

• Jynlaryň mesgenleri

Jynlaryň öý we mesgen eden ýerleri köplenç zir-zibillik ýaly hapa ýerlerdigi, olary şular ýaly ýerde bolýandygy öňden aýdylyp gelinýär. Hezreti Pygamberimizem (s.a.w) öýlerde üýşen zibilleriň jynlaryň üýşýän ýeri boljakdygyny aýdypdyr.¹⁹ Ýöne mömin adam her hili bolanda-da, hapysalygy halamaýar. Munuň adamlaryň hapysalygy gowy görýän ýa-da dinu taýdan hapa saýylýan zatlary edýänler ýaly düşünilmegi we mundan jynlaryňam hapysalarynyň we erbetleriniň diňe şeýle ýerlerde ýaşaýandyklary we hapalykdan lezzet alýandyklaryny ýada salmalydyr. Munuň bilen birlikde Hezreti Pygamberimiziňem (s.a.w) yslandaky arassaçylyga ünsi çekendigini, göze görünmeýän jynlar ýaly göze görünmeýän mikroplaryňam çalt köpelip, dürli kesellere sebäp bolup biljekdigini beýan edipdirler. Çünki käbir hadyslarda jyn düşünjesi bilen mikroplaryň göz önüne tutulandygy aýdylypdyr.²⁰ Şol sanda sahabalaryň we tabygynlaryň döwründe jynlaryň köwek ýerlerde ýaşaýandygyna ynanylypdyr. Munuň bilen baglanyşykly şeýle hadysy-şerif bar:

«Abdylła ibn Serjis (r.a) aýdypdyr:

«Resulalla (s.a.w) Ýer ýüzündäki hapa-haşal ýerleriň köwegine (çukur, hin, oýuk ýerler we ş.m. -t.b.) buşukmagy gadagan etdi». Munuň sebäbi Katadeden soralandaky «Bu köwek ýerlere buşukmak nämüçin mekru kylyndy» diýip soralandaky, ol şeýle jogap beripdir: «Bularyň jynlara degişli mesgenlerdigi aýdylýardy».²¹

• Dipnotlar:

(1) Ýazyr, «Hak dini», VIII, 360; «Engam» süresi, 6/130; Zariyat, 51/56

- (2) «Engam» süresi, 6/130; Ahkâf, 46/29-30; Cin, 72/1-2; Buhary, «Tefsir», 72/1; «Azan», 105; Müslim, «Salat», 149-150, 153; Tirmizi, «Tefsir», 72/2-3, No: 3323-3324; A.H. «Müsned», I, 252.
- (3) «Rahman» süresi, 55/56; Ebu Ýala el-Ferra, el-Mutemed, s. 174. Ateş
- (4) Buhary, «Töwhid», 7; «Zikir», 67; Karş. A.H. «Müsned», I, 302.
- (5) Ymam Şibli, «Jynlaryň esrary», s. 32.
- (6) Kehf, 18/50; I.Malik, «Muwatta», «Şaar», 4/10; A.H. «Müsned», III, 419; Ibn Jewzi, «Telbis», s. 35-36; Müslim, «Münafikin», 69.
- (7) «Araf» süresi, 7/179; «Jyn» süresi, 72/5.
- (8) «Engam» süresi, 6/128.
- (9) «Araf» süresi, 7/27; «Zuhruf» süresi, 43/36-39; «Nisa» süresi, 4/38; «Kaf» süresi, 50/27.
- (10) A.Naim, «Tejridi-Sarih» Terj., II, 403.
- (11) «Araf» süresi, 7/27; «Jyn» süresi, 72/5; Tirmizi, «S.Kuran» 3, (2883); Ýazyr, A.g.e., IV, 29.
- (12) Buhary, «Menakybul-Ensar», 32.
- (13) Müslim, «Salat»» 150.
- (14) Müslim, «Salam», 141; I.Malik, «Muwatta», «Istizan», 13/33.
- (15) Tirmizi, «Taharet», 14/18. «Jynn», 72/6; Ýazyr, A.g.e., VII, 118; VIII, 369-371.
- (16) Müslim, «Münafikin», 69.
- (17) Tirmizi, «Rada», 17/1172; A.H. «Müsned», III, 309; Darimi, «Sünen», II, 320, «Rikak», 66.
- (18) Tirmizi, «Rada», 17/1172; I.Jewzi, «Telbisü Iblis», s. 34.
- (19) Abdyrrezak, «Musannaf», XI, 32.
- (20) Ateş, «Jynlar-jady», 49.
- (21) Ebu Dawut, «Taharet», 16, (29); Nesaýy, «Taharet» 30; (1, 33, 34); A.H. «Müsned», V, 82. Geň-taňsy wakalar